ISSN 1395-0592

Nyt på tværs

Tvær-Kulturelt CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent arbejde i Danmark

Nr. 2 – juni 2022 – 28. årgang

Foto: Leif Tuxen

Had er aldrig vejen frem
Den ukrainske præst Vasyl Tykhovych beder hver dag for alle, der er ramt af krigen. Til de ukrainske katolske messer i Sankt Ansgars Kirke i København er alle velkomne uanset kirketilhørsforhold. ***Side 3***

Foto: BMF

FLYGTNINGE-FØDDER

Fortællinger fra Iran, Libanon og Ukraine
Side 3-5

Set fra Klaksvik
Marjun Lomaklett er integrationspræst på Færøerne. ***Side 2***

Afmagtens sprog
Økumenisk forbøns-gudstjeneste samlede danskere og nydanskere i Københavns Domkirke. ***Side 2***

Åben kirke
Hornbæk Kirke bød ukrainske flygtninge velkommen. ***Side 2***

Alle døre blev lukket
Negin Gholami er asyl-ansøger og kæmper for sin fremtid. I april fyldte hun 18 år. ***Side 5***

Sammen på tværs
Gudstjenester og møde-steder på 43 sprog. ***Side 6***

Mød bestyrelsen
Smitha Prasadam er taknemmelig for sit daglige brød. ***Side 7***

Foto: BMF

Fra Kyiv til København
Iransk læge hjælper ukrainske flygtninge. ***Side 8***

Foto: BMF

Troens øjeblik
Rajni Wallenius fra Nepal var den første i sin familie, der blev døbt. ***Side 7***

Foto: BMF

Hyldest til palæstinenser
Pastor emeritus Claus Oldenburg overrakte integrationspris. ***Side 4***

Foto: BMF

" Uden håb har man ingenting.
Negin Gholami
Udrejsecenter Avnstrup
Interview side 5

Da fremtiden forsvandt

På flygtningefødder gennem verden

Redaktøren har ordet

Grib fremtiden. Det var temaet for årets kirkefestival Himmelske Dage i Roskilde, hvor kirkefolk fra fjern og nær delte kloge tanker om tro, samfundsansvar og livets store spørgsmål. Men hvad er det for en fremtid, vi skal gribe? En afrikansk teolog gav et godt pejlemærke: Vi skal gribe Guds fremtid. Og Guds fremtid er altid en inkluderende fremtid, hvor ingen efterlades i vejkanten.

Det er værd at reflektere over fire måneder efter den russiske invasion af Ukraine, der vendte op og ned på vores forestillinger om, at vi i Europa var garanteret en fremtid på sikker afstand af krig, nød og elendighed. Flygtninge var noget, der blev produceret i fjerne lande med endeløse konflikter, og de skulle holdes på længst mulig afstand. Men pludselig var det ikke sådan længere. På to måneder havde mere end seks millioner ukrainere, der ligner os, krydset en international grænse på flugt fra russiske missiler. Og som andre europæiske lande åbnede Danmark sine grænser for tusindvis af flygtninge.

Der er al mulig grund til at glæde sig over den menneskelige varme, medfølelse og anstændighed, som har kendetegnet modtagelsen af de ukrainske flygtninge. De omkring 30.000 ukrainere, der er kommet hertil, siden krigen brød ud, er en daglig påmindelse om, at flygtninge er mennesker, der har oplevet det værste. Mennesker, som nu er undervejs. Hvor og hvornår rejsen ender ved kun de færreste.

Dette nummer af *Nyt på tværs* giver ordet til nogle af de mennesker, der er kommet på flygtningefødder. Lad os lytte opmærksomt. Alle flygtninge har på et tidspunkt oplevet, at fremtiden forsvandt. For som flygtning mister man ikke alene fortiden med sin personlige historie, familie, venner, kulturel kapital og den identitet, man får fra dem, der kender en. Man mister også fremtiden. Alt det, man håbede på og drømte om.

Som land og kirke må vi til stadighed spørge os selv, hvor vi er på vej hen. Hvordan kan den solidaritet, generøsitet og rummelighed, som er så overvældende over for de ukrainske flygtninge, være med til at anslå en ny grundtone i debatten om flygtninge, så også mennesker, der er flygtet fra andre konflikter, bliver mødt med medmenneskelighed og forståelse?

En verden, hvor de rige lande frasiger sig ansvaret for mennesker på flugt, der ikke ligner dem selv, er ikke noget rart sted at være menneske. Uanset hvor meget vi lukker vores grænser, vil vi aldrig få fuld kontrol over fremtiden. Lad os i stedet gøre vores lille del for at hjælpe flere af verdens fordrevne med at gribe en ny fremtid her hos os, så længe de har behov for det. Måske skal vi starte med de unge på danske asylcentre – dem, der har ventet fem, seks eller syv år. Der må og skal være en øvre grænse for, hvor længe unge menneskers liv kan sættes på standby. Ellers mister vi nogle ressourcestærke unge, der hellere end gerne vil bidrage til vores fælles fremtid. Og vi risikerer at miste den basale evne til empati, som lige nu er så markant og glædeligt til stede i det danske samfund.

Birthe Munck-Fairwood

Hvis bøn er afmagtens sprog, har Store Bededag en særlig berettigelse i vores tid. Det siger indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen og pastor Ravi Chandran om baggrunden for, at de sammen med ledere fra migrantmenigheder, frikirker og kirkelige organisationer tog initiativ til en økumenisk forbønsgudstjeneste Store Bededag i Københavns Domkirke, der samlede 250 deltagere.

Himmelske Dage i Roskilde dannede rammen om en fredsvandring gennem byen med taler, musik, burmesisk dans og bøn for Myanmars hårdt prøvede befolkning. Siden landet i februar sidste år oplevede et militærkup, har flere tusinde mistet livet. ”Min mands onkel blev dræbt af militæret. Det, der sker i vores land, gør bare virkelig ondt. Det er så intenst for os. Vi har ikke nogen følelser længere,” siger migrantkonsulent i Haderslev Stift Biak Chin Par Lian, der selv kom til Danmark som flygtning fra Myanmar i 2004.

Da 75 ukrainske flygtninge flyttede ind på det nedlagte plejehjem i Hornbæk, gik præsten på besøg med en velkomsthilsen sammen med frivillige fra kirken. De fortalte, at kirken er åben hver dag, og at alle er velkomne til at gå ind og tænde et lys og bede en bøn. Siden har flere ukrainere deltaget i højmessen, hvor tekster uddeles på ukrainsk, og nogle deltager i ugentlige gåture i lokalområdet sammen med danskere fra menigheden. ”Som kirke prøver vi at lukke dem ind i det, vi gør i forvejen,” siger sognepræst Bodil Olesen.

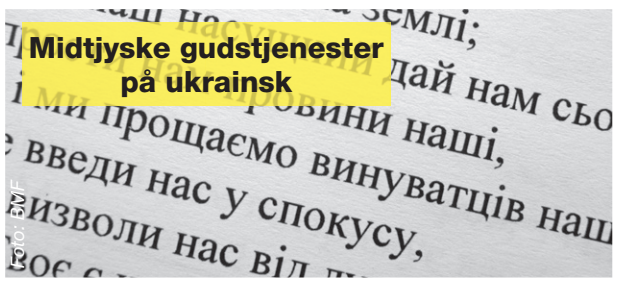

I Viborg Stift er en række kirker gået sammen om at tilbyde aftengudstjenester på ukrainsk og dansk hver anden uge. En hverdagsaften i maj var der bibellæsninger, salmer, lystænding og bønner på ukrainsk i Brandstrup Kirke. Som en deltager efterfølgende udtrykte det: ”Vi får fred i hjertet, når vi er i kirken.”

I samarbejde med Hillerød Kommune har Luthersk Missions genbrugsbutik LUMI Genbrug indrettet 15 lejligheder med møbler, porcelæn og køkkenudstyr til ukrainske flygtninge i tidligere ungdomsboliger. ”Vi var alle meget berørte af flygtningenes situation og ville gerne gøre noget for medmennesker i nød,” fortæller butiksleder Ulla Rejkjær.

KORT NYT

Set fra Klaksvik

Marjun Lomaklett er integrationspræst på Færøerne

Det er ikke tilfældigt, at det netop var Marjun Lomaklett, der sidste år blev tilbudt jobbet som integrationspræst på Færøerne. Med sin personlige livshistorie og mangeårige udlandserfaring har den 47-årige tidligere sognepræst i Klaksvik gode forudsætninger for at hjælpe menigheder og præstekolleger med at tage godt imod det stigende antal udlændinge, der har fundet vej til det lille øsamfund.

Hvis den færøske kirke vil følge med tiden, må kirken arbejde mere målrettet med integration. Det mener Marjun Lomaklett, der i snart et år har været integrationspræst på Færøerne. Statistikken fortæller, at ud af en samlet befolkning på godt 53.000 er omkring 2.200 udlændinge. De 12 ukrainere, der var kommet inden den russiske invasion, har siden fået følgeskab af foreløbig 50 ukrainske flygtninge. Og står det til det færøske lagting, må antallet gerne vokse til 200. Så mange har Færøerne foreløbig sagt ja til at modtage fra det krigsramte land.

En lørdag sidst i april havde integrationspræsten taget initiativ til den anden internationale forbønsgudstjeneste for Ukraine og situationen i Europa i Christianskirkjan i Klaksvik.* Flere ukrainere deltog i gudstjenesten, der blev oversat til ukrainsk med hjælp fra en ukrainsk tolk og et nyindkøbt tolkningsanlæg.

– Det gik så godt på alle måder. Der var rum for, at alle kunne tænde lys og bede deres bønner for de levende og de døde. Det var smukt og værdigt. Flygtningene fra Ukraine var meget glade. Og det var vi andre også, fortæller Marjun Lomaklett, der ser forbønsgudstjenester som et vigtig del af kirkernes integrationsarbejde.

– Det er kirkens opgave at tilbyde dem, der kommer her, et åndeligt hjem og skabe rum, som folk kan fylde med det, de har behov for. Når vi møder det meningsløse, har vi brug for et sted, hvor vi kan lægge de byrder, der er så ufattelig tunge at bære. Jeg kan også anbefale bibelaftener, hvor man læser salmer fra Det gamle Testamente. Her er mennesker, der tør sige tingene, som de er, og også tør skælde ud på Gud. Det har mange brug for. Og Gud kan holde til det.

Adoptivbarn

Integrationspræsten har ikke svært ved at sætte sig ind i, hvordan det opleves at komme til et nyt land og være anderledes.

– Som barn på Færøerne var jeg altid anderledes. Da jeg var to år, blev jeg adopteret fra et børnehjem i Sydkorea, hvor jeg blev fundet ude på gaden. Det har givet mig en dyb taknemmelighed for livet. Jeg voksede op i et godt kristent hjem og har altid gået meget i kirke. I skolen fik jeg højeste karakterer og kunne komme ind på alle studier. Jeg har altid været meget bevidst om, at de evner og talenter, jeg har fået, har jeg fået for at give videre. Min adoption gav mig en ny mulighed. Andre får en ny mulighed, når de kommer til et nyt land. Hver dag får vi alle nye muligheder givet af Vor Herre i hans nåde.

At hun skulle blive præst lå ikke lige for. I det kirkelige miljø, hvor hun voksede op, var det ikke alle, der gik ind for kvindelige præster. Alligevel vidste hun tidligt, at det var den vej, hun skulle gå.

– Det var ikke nogen let beslutning. Jeg bad meget til Gud om at vise mig vej. Men da jeg først kom ind på teologistudiet, var jeg ikke i tvivl. Det var kaldelse.

Det blev til seks års teologistudier i Aarhus, inden Marjun Lomaklett i 2001 var færdiguddannet teolog.

– I studietiden underviste jeg konfirmander, sad i menighedsråd og engagerede mig i frivilligt arbejde i flere kirker med alt fra fællespisning til praktiske opgaver. Jeg lærte en masse om kirken indefra, som jeg siden har kunnet trække på.

Hjælpepræst i Mellemøsten

Hun var nygift, da hun fik sit første embede som sognepræst i Sæby. Hendes mand arbejdede som helikoptermekaniker og var ofte væk hjemmefra i længere perioder. Men efterhånden som to drenge kom til, hang hverdagen i præstegården ikke længere sammen.

– Min mand var udsendt til Mellemøsten, så det endte med, at jeg sagde min stilling op og fulgte med ham. Først boede vi tre år i Qatar og derefter fem år i Dubai. Det var en skøn tid for os alle. Jeg var både tilknyttet den norsk-svenske sømandskirke og virkede som ulønnet hjælpepræst i den anglikanske kirke. Her kunne jeg lave alt det frivillige arbejde, jeg havde lyst til. Jeg mødte mennesker fra hele verden, holdt fredagsskole for børn og ægteskabsseminarer for kommende brudepar og øvede mig i at prædike på engelsk. De år tæller ikke i forhold til min pension, men den erfaring, jeg fik, kunne jeg ikke have købt for penge. Alt det, jeg har været igennem i mit eget liv, har beriget mig på en helt anden måde end de penge, jeg kunne have tjent som læge eller jurist.

“ Min adoption har givet mig en dyb taknemmelighed for livet.
Marjun Lomeklett

– I Mellemøsten fik jeg et dybere indblik i det unikke ved ethvert menneske. Jeg opdagede, hvor ens vi mennesker er, men også hvor forskellige vi er. Og så lærte jeg noget om den dybere betydning af at høre til hos Gud. Det er det eneste sted, hvor vi altid hører til, når der ikke længere er noget, der hedder selvfølge, og alt er vendt på hovedet. Præcis som mange flygtninge oplever det i dag.

Migrantpræst

Da Marjun Lomaklett i 2015 vendte tilbage til Færøerne for at blive sognepræst i Klaksvik og senere integrationspræst, havde hun været væk fra Færøerne i sammenlagt 23 år.

– Jeg kom fra en kæmpe multikulturel verden til et meget lille og uniformt samfund. Det kunne føles som en spændetrøje men gav også stor frihed. I Mellemøsten var vi omgivet af vagter og skulle hele tiden passe på os selv. På Færøerne lever folk et helt andet liv.

Som præst er det vigtigt for Marjun Lomaklett at møde mennesker der, hvor de er, og være helt og fuldt til stede, hvad enten det er ved gudstjenester, sprogcafé, hjemmebesøg eller i personlige samtaler på migrantpræstens kontor i Torshavn.

– Jeg har selv lagt ryg til meget af det, jeg gerne vil formidle. Som integrationspræst skal jeg være der for alle. Det er noget med at bygge nye veje, mens jeg går på dem, og så prioritere. Jeg kan ikke løfte alle opgaver. Jeg har fået et embede, hvor jeg skal være kirkens udstrakte hånd til dem, der er kommet hertil. Min opgave er at sprede sæden. Så må Helligånden virke. Det er ikke mig, der skal skabe væksten. Derfor er jeg ved godt mod. *BMF*

** Den første forbønsgudstjeneste blev holdt allerede den 26. februar to dage efter den russiske invasion.*

Siden Rusland invaderede Ukraine i slutningen af februar, har Vasyl Tykhovych lagt øre til utallige beretninger fra det krigshærgede land. Mange herboende ukrainere såvel som nyankomne flygtninge opsøger den 41-årige græsk-katolske præst, der har boet i Danmark siden 2005 og indtil for nylig var den eneste ukrainske præst i Danmark. Og alle er velkomne uanset kirketilhørsforhold. Han beder for alle, der ønsker det, og hvis han kan støtte og trøste, gør han det gerne.

Had er aldrig vejen frem

Ukrainsk præst beder hver dag for alle, der er ramt af krigen

Foto: BMF

Vasyl Tykhovych tager imod iført sort præsteskjorte og grå cardigan på kontoret på første sal bag den katolske domkirke i Bredgade i København, hvor han er kapellan. Forårssolen vælder ind gennem de store vinduer, så gardinerne må trækkes for, mens den ukrainske præst fortæller om de seneste måneder, hvor krigen i Ukraine har forandret alt – både for ham selv og for de ukrainske menigheder i Danmark.

– Krigen påvirker os alle. Dem, der kommer som flygtninge, har oplevet forfærdelige ting. Og dem, der bor her, er meget bekymrede for deres familie i Ukraine. Hvis jeg kan gøre bare en smule for at hjælpe og støtte, gør jeg det meget gerne, siger Vasyl Tykhovych, der siden krigen brød ud har haft lange dage med samtaler, sjælesorg og forbønsgudstjenester rundt omkring i landet såvel som praktisk hjælp til nyankomne flygtninge. Også hans kone, der er pædagog og arbejder som familiekonsulent, har de seneste måneder brugt meget af fritiden på at hjælpe de nyankomne.

> **“ Vi har oplevet det værste. I dag forstår vi mere om livet og døden.**
> *Vasyl Tykhovych, græsk-katolsk præst*

Skelner ikke

Han er præst i den græsk-katolske kirke, der anerkender paven i Rom, men i sin gudstjenesteform følger den byzantinske liturgi, som også bruges i de ortodokse kirker i Ukraine. Derfor føler ukrainere med ortodoks baggrund sig også hjemme til Vasyl Tykhovychs messer. Han spørger aldrig, om de nyankomne er ortodokse eller katolikker.

– Jeg er vokset op med begge kirker og skelner ikke. I Ukraine blev den græsk-katolske kirke, som min fars familie tilhørte, forbudt i 1946. Alle biskopper blev arresteret og mange præster sendt til Sibirien. Da jeg var barn, var den russisk-ortodokse kirke den eneste kirke. Katolske præster holdt messe i hemmelighed om natten. I Sovjettiden var det ikke tilladt for offentligt ansatte at gå i kirke, og børn, der gik i kirke, kunne blive udskammet i skolen. Men folk holdt fast ved troen. Troen var deres liv.

Selv er han født på en mindre gård i en lille landsby i det vestlige Ukraine i et område, der tidligere var græsk-katolsk. Da den græsk-katolske kirke igen blev lovlig i 1987, valgte præsten i farens landsby at vende tilbage til sit oprindelige kirkesamfund, mens præsten i nabolandsbyen, hvor hans mor voksede op, forblev i den russisk-ortodokse kirke.

Præsteviet

At Vasyl Tykhovych blev græsk-katolsk præst betragter han i dag nærmest som en tilfældighed. Men siden han tog beslutningen, har han aldrig været i tvivl.

– I mit hjem talte vi ikke så meget om tro, men troen var der hele tiden som en rig tradition. Vi så, hvordan min mormor, der boede hos os, bad hver morgen og aften. Min farmor og farfar talte om, at jeg måske en dag skulle være præst, og min farbror havde en ven, som var præst. Da jeg var omkring 16 år, spurgte min farbror, om jeg ville se det præsteseminarium, hvor hans ven havde studeret og nu underviste i musik. Besøget gjorde et stort indtryk på mig. Jeg blev meget interesseret, og skridt for skridt blev det den vej, jeg gik. Det var som om Gud tog mig ved hånden, og så gik vi sammen.

I den græsk-katolske kirke er det ligesom i de ortodokse kirker tilladt for præster at gifte sig, inden de bliver præsteviet. Mens Vasyl Tykhovych læste på præsteseminariet, blev han kæreste med en pige, som han havde kendt siden skoletiden. Under et studieophold i Danmark fortalte hun, at der var mange ukrainere i Danmark men ingen messer på ukrainsk. Vasyl Tykhovych, der på det tidspunkt studerede i Rom, kontaktede den græsk-katolske biskop i München, der har ansvar for Skandinavien, og det endte med, at han fik til opgave at etablere en ukrainsk menighed i København. To uger efter brylluppet flyttede parret til Danmark, og i påsken 2007 holdt Vasyl Tykhovych sin første messe på ukrainsk i Sankt Ansgars Kirke i København. Året efter begyndte han også at holde messer i Vejle og senere i Aalborg og Odense.

Oplevede det værste

De seneste måneder er de ukrainske menigheder vokset mærkbart.

– Et par uger efter invasionen begyndte mange nyankomne at komme i kirken. De første havde ikke oplevet det samme som dem, der kom senere. En af mine gode venner fortæller om en kvinde, der havde siddet i en kælder i Mariupol sammen med sin søster og søsterens børn. Da søsteren på et tidspunkt gik ud for at hente mad, kom hun ikke tilbage. Kvinden sad tilbage med de to børn. Da de senere blev evakueret og var på vej hen til en kolonne med busser, så kvinden en dreng, der sad i ruinerne med sine to døde forældre. Hun tog drengen og hans lille rygsæk og løb videre. Hun havde ingen papirer på drengen, men tog ham bare med. På vej mod Ungarn eksploderede bussen lige bag dem. De har oplevet det værste. Og mange, mange andre har oplevet forfærdelige ting.

> **“ Jeg prøver at sige til mig selv og min menighed, at vi ikke må møde det dårlige med had.**
> *Vasyl Tykhovych, græsk-katolsk præst*

Vasyl Tykhovych bliver stille. Øjnene er blanke. Så fortsætter han:

– Hver morgen står jeg i kirken foran alteret og holder mennesker op for Gud. Somme tider græder jeg lidt. Så fortsætter jeg bønnen. Mange spørger, om jeg vil bede for dem og deres kære. Jeg overgiver de mennesker, som er i fare, til Gud og hans beskyttelse. Det er en usigelig lettelse. Jeg kan ikke bære dem. Nu er de i dine hænder, Gud. Frels deres sjæl. Det er dig, der er herre over liv og død.

– Som præst skal man være tæt på mennesker. I samtaler forsøger jeg at trøste og give håb. Men hvad kan man sige? Når man har følelser, bliver man påvirket. Nogle gange græder vi sammen. Jesus græd.

Også hans egen familie i Ukraine mærker krigen, selv om de bor i den vestlige del af landet, hvor der er forholdsvis roligt. For nylig var hans mor i Danmark for at aflevere brorens to børn på 7 og 14 år. De bor nu i præstelejligheden i Bredgade. Moren rejste tilbage for at tage sig af den 90-årige mormor.

– Børnene er meget påvirket af det, de har oplevet. Min brors familie havde ikke noget beskyttelsesrum, så de første nætter gemte de sig på badeværelset, når der var luftalarm. Nu er børnene i sikkerhed hos os, men de savner deres mor og far. Vi ved endnu ikke, hvornår de kan rejse tilbage.

Mærket af krigen

Han lægger ikke skjul på, at han er meget berørt af krigen.

– Mine prædikener er anderledes i dag. Ingen af os kan slippe bekymringerne. Men jeg prøver at give min menighed håb. Hvad vil Gud sige til os i denne situation? Hvis Gud har tilladt det, der er sket, hvad kan vi så lære af det? Hvad er vigtigt? Det er et almindeligt kristent budskab, men det bliver nærværende på en anden måde, når man oplever krig.

Blandt herboende ukrainere møder han forskellige reaktioner på krigen.

– Nogle kæmper med deres tro. Hvorfor tillader Gud det her? De har det ondt og kan ikke længere bede. Andre oplever, at krigen fører dem tættere på Gud. Nogle, der ikke var så kirkelige før, er begyndt at bruge skriftemål og kommunion. Jeg prøver at være der for dem alle.

I dag tror Vasyl Tykhovych på, at Ukraine fortsat vil eksistere som nation efter krigen.

– Alt peger i retning af, at Vesten ikke vil give lov til, at vi taber. Det giver håb. På det spirituelle plan tror jeg på, at Gud vil give os kræfter til at komme videre. Når krigen en dag er slut, er det hele jo ikke forbi. Børn har mistet deres forældre. Mange har ikke huse at vende tilbage til. Byer er ødelagt. Flere generationer vil være mærket af krigen. Jeg beder om, at de må få kræfter fra Gud til at gå videre med deres liv og vokse i troen. Det er mit håb, at vi som nation må forstå, hvad fred er, og hvad der er vigtigt i livet.

Han fortæller, at mange herboende ukrainere såvel som nyankomne flygtninge har behov for at tale om, hvad tilgivelse betyder, når ens land er i krig. Vasyl Tykhovych tror på bøn og godhed som værn mod had. For had er aldrig vejen frem.

– Jeg prøver at sige til mig selv og til min menighed, at vi ikke må møde det dårlige med had. Hvis vi lader det dårlige komme ind i os, bliver vi selv fanget af det onde – af had og hævn. I stedet må vi bede for vores fjender og prøve at gøre noget godt for de mennesker, der har brug for det. Vise dem kærlighed og give dem håb. Kun på den måde kan vi være med til at stoppe had og hævnlyst.

BMF

VASYL TYKHOVYCH

- Født 1981 i landsbyen Novosilka i det vestlige Ukraine.
- Uddannet græsk-katolsk præst fra præsteseminariet i Ivano-Frankivsk i Ukraine. Et års licentiatstudier i Rom.
- Kom til Danmark i 2005 for at oprette en ukrainsk græsk-katolsk menighed i København.
- Præst for de ukrainske menigheder i København og Odense. Tidligere også præst for de ukrainske menigheder i Vejle og Aalborg.
- Bor i København med sin kone Svitlana, der er pædagog og familiekonsulent, og døtrene Natalia (16) og Julia (11).

Ukrainere i Danmark

Alle at ukrainsk herkomst: 16.422
Heraf danske statsborgere: 2.186
Heraf født i Danmark: 3.059
Danmarks Statistik 2022

Herudover havde ca. 28.000 ukrainske flygtninge søgt om opholdstilladelse efter særloven ved udgangen af maj.

Ласкаво просимо [Laskavo prosimo]: Velkommen (ukrainsk)

Nackademin

På flygtningefødder

Integrationspris til palæstinenser fra Nørresundby

Den 59-årige palæstinensiske menighedsleder Tarek Freiwat har modtaget Tværkulturelt Centers integrationspris *Årets Krus – Årets Knus 2022*. Han er barn af den libanesiske borgerkrig og kom til Danmark i 1986.

Ved prisoverrækkelsen i København udtrykte pastor emeritus Claus Oldenburg, der havde fået til opgave at overrække årets pris, sin respekt og beundring for Tarek Freiwat, der kom til Danmark som 23-årig på flugt fra borgerkrigen i Libanon:

"Du har prøvet det hele – at være flygtning, statsløs og undervejs. Du har haft en ungdom på fødderne, på flygtningefødder. Det har kostet nogle af dine familiemedlemmer livet. Men din kristne tro har båret dig igennem og givet dig dit store overskud. Det er troens og taknemmelighedens overskud. Så tak til Gud," sluttede Claus Oldenburg.

Når Tarek Freiwat i dag et par måneder senere tænker tilbage på prisoverrækkelsen, der fandt sted på Tværkulturelt Centers forårskonference i marts, bliver han stadig berørt.

– Det var helt uventet og overvældende. Jeg blev rigtig rørt over, at nogen anerkendte, at jeg har gjort noget for nogle mennesker her i Danmark. Min mor på 79, der bor i Aalborg, blev meget glad og sagde: "Det har du fortjent!" Nogle gange har det været svært, men prisen har givet mig et skub til at fortsætte med at give Jesu kærlighed til mennesker, siger Tarek Freiwat og lyser op i et stort glad smil, mens hans kone serverer te, flødekager og årets første jordbær i lejligheden på anden sal i udkanten af Nørresundby.

Tarek Freiwat er kristen palæstinenser og har i mere end 20 år samlet palæstinensere til bøn og bibellæsning på arabisk i Brønderslev og Aalborg. Han modtog prisen for en mangeårig indsats for at give herboende palæstinensere mulighed for et kristent fællesskab på deres eget sprog i Danmark. En indsats, der gennem årene har lettet indgangen til det danske samfund for mange arabisktalende familier og hjulpet dem til at holde fast ved den kristne tro, som mange havde med fra opvæksten i Mellemøsten.

Selv har Tarek Freiwat rødder i den katolske kirke i Libanon, men i Danmark fik han efter nogle år kontakt med en arabisk menighed i Bethaniakirken i Aalborg, hvor den kristne tro blev personlig for ham på en ny måde. Her blev grunden lagt til det mangeårige engagement for at dele den kristne tro med andre arabisktalende. Et engagement, der i dag også omfatter undervisning i kristendom på digitale medier, der når ud til arabere ikke kun i Danmark, men også i Mellemøsten.

> **"Som palæstinenser er jeg statsløs. Men jeg har et hjemland i himlen. Der er ingen krig og ingen traumer.**
> *Tarek Freiwat, palæstinensisk flygtning*

Han voksede op i en palæstinensisk flygtningelejr i Østbeirut som den næstældste af tre søskende.

– Min mors familie flygtede til Sydlibanon i 1948 i forbindelse med staten Israels oprettelse. Den første tid boede de i telte. Senere flyttede de til en flygtningelejr i Østbeirut, hvor jeg blev født. Der boede omkring 3.000 mennesker i lejren, der lå på en bakke ned til stranden. Som palæstinensere havde vi ingen rettigheder. Da jeg var fem år, døde min far i en arbejdsulykke. Siden var det min mor, hendes søster og mine onkler, der forsørgede os. Min mor lærte at sy og solgte kjoler. Vi klarede os, men jeg måtte gå ud af gymnasiet efter to år, da der ikke var penge til, at jeg kunne fortsætte. Derefter arbejdede jeg som betonarbejder.

Tarek Freiwat var 10 år, da den første krig mellem palæstinensere og den libanesiske hær brød ud i 1973.

– Hæren omringede flygtningelejrene, så vi ikke kunne komme ud. Dengang var der ingen beskyttelsesrum. Når de bombede, havde vi ingen steder at gemme os. I 1976 begyndte den anden krig. Nu havde PLO bygget beskyttelsesrum, så der gemte vi os. Der var rigtig mange bombardementer. De bombede også min skole. Der var en masse had. Da vores lejr faldt, flygtede vi til Vestbeirut. Krigen fortsatte, men der var også roligere perioder. Så spillede vi fodbold på gaden. Hver lejr havde en liga. Jeg kan huske en gang, hvor jeg var topscorer, da vi vandt en kamp. Jeg var rigtig glad og stolt.

– Men så kom krigen igen med den israelske invasion af Beirut. Da det var rigtig slemt, blev vi bombarderet af israelske jagerfly 24 timer i døgnet, mens krigsskibe sendte raketter ind over os ude fra havet. Efterhånden var der mangel på alt. Folk havde hverken mad eller medicin. På et tidspunkt stod kristne militser bag en massakre i en palæstinensisk flygtningelejr ikke så langt fra os. Jeg hader krig.

Foto: BMF

TAREK FREIWAT

- Født i 1963 i en palæstinensisk flygtningelejr i Østbeirut og flygtede som teenager til Vestbeirut under borgerkrigen.
- Asyl i Danmark i 1986; pædagogmedhjælper i en børnehave og arabisk menighedsleder.
- Gift med Antoinette. Sammen har de tre voksne børn på 37, 33 og 32 år.
- Bor i Nørresundby.

Under krigen blev Tarek Freiwat gift med sin kone, der er kristen libaneser. Han fortæller, at dengang var det ikke velset at gifte sig på tværs af de stridende parter.

– Det tog lidt tid, inden min svigerfamilie accepterede mig. Men siden har vi haft det fint sammen. Det var en rigtig svær tid for os alle. Da vores ældste datter blev født, var der voldsomme kampe mellem shiamuslimer og palæstinensere uden for hospitalet. Året efter blev det meget slemt. Vi flyttede fra sted til sted. Det var farligt for palæstinensere at gå ud. Til sidst besluttede vi at rejse. En shiamuslim, der kendte vores familie, hjalp os. I Libanon kan penge gøre alt. Vi fik visum og endte i Danmark. Dengang fik palæstinensere hurtigt asyl, så efter to måneder havde vi opholdstilladelse og kunne starte et nyt liv i Nørresundby, fortæller Tarek Freiwat, der efter nogle år fik arbejde som pædagogmedhjælper i en børnehave syd for Aalborg. Her arbejder han stadig.

– Jeg elsker mit arbejde, men efter 31 år med fysisk aktivitet med børn hele dagen kan jeg godt mærke det i kroppen. Jeg vil også gerne have mere tid sammen med min familie, som jeg har svigtet, fordi jeg har haft travlt med så mange andre ting. Vi er en arabisk familie med to voksne hjemmeboende børn, som ikke har travlt med at flytte ud.

Du er vokset op med krig. Hvad gør krig ved mennesker?

– Krig skaber enorm vrede og bitterhed. Da vi flygtede til Danmark i 1986, troede jeg ikke længere på Gud. I Libanon havde jeg set, hvordan kristne militser med kors og våben kom ind og dræbte mennesker. De hadede virkelig palæstinenserne.

– Når man oplever krig, er der nogle ting, man aldrig glemmer. Som lyden af jagerfly. Når jeg hører dem her i Danmark, kigger jeg altid op mod himlen. Jeg må vide, hvor flyene er henne. Israelerne brugte også jagerfly. Engang bombede de en 11-etagers ejendom, hvor jeg var kommet rigtig meget. Alle dem, jeg kendte, blev dræbt. Over 100 mennesker døde.

Men i dag er du ikke bitter...?

Nej, overhovedet ikke. Jesus har ændret mit liv. Han har lært mig at se på mennesker med Guds øjne. Tidligere havde jeg en masse vrede. Jeg bar på så mange byrder. Men en nat kunne jeg ikke mere og råbte til Gud om hjælp: "Jeg er så træt, Jesus. Hjælp mig." Den nat oplevede jeg meget konkret, at Jesus tog mine byrder. Jeg blev fyldt med fred og glæde. Det reddede mit ægteskab og meget andet. Jeg begyndte at bede og læse i Bibelen og gav al min vrede og bitterhed til Jesus.

> **"Du har prøvet det hele - at være flygtning, statsløs og undervejs. Din kristne tro har båret dig igennem og givet dig dit store overskud. Det er troens og taknemmelighedens overskud.**
> *Claus Oldenburg, pastor emeritus*

Hvilke følelser vækker krigen i Ukraine hos dig?

– Jeg ser ikke så mange nyheder. Jeg har set nok krig. I stedet prøver jeg at hjælpe mennesker. Jeg føler med dem, der i dag sidder i beskyttelsesrum i Ukraine. Jeg ved godt, hvordan de har det. Og det er endnu værre for dem i dag. I Libanon havde vi begrænsede våben. I Ukraine er der ingen grænser for de våben, der er til rådighed.

Hvordan vil du gerne bruge resten af dit liv?

Jeg vil gerne undervise og fortælle om Jesus. Der er fantastiske muligheder på de sociale medier. Som palæstinenser er jeg statsløs, men jeg har et hjemland i himlen. Der er ingen krig og ingen traumer. Jesus Kristus er mit håb. Det håb må jeg dele med andre, selv om min familie somme tider synes, at jeg snakker for meget om Jesus. "Far, vi ved det," siger mine børn! Men jeg kan ikke lade være. Måske har jeg fået en nådegave til at fortælle om Jesus. *BMF*

Palæstinensere i Danmark

Det anslås, at der er ca. 24.000 statsløse palæstinensere i Danmark.
Danmarks Statistik 2022

60 års jubilæum

En af Danmarks ældste internationale menigheder
International Church of Copenhagen
kan i år fejre 60 års jubilæum.
Læs interview i næste *Nyt på tværs*.

International Church of Copenhagen

INSPIRATIONSDAGE FOR MIGRANTPRÆSTER

Danske deltagere er velkomne.

Mød præster og ledere fra Danmarks migrantmenigheder

Hovedtaler:
John Proctor, Cambridge

Brogården, Middelfart
11.-13. august

Mere info: Kontakt Tværkulturelt Center

TEMA

Uden håb har man ingenting

På Negin Gholamis 18-års fødselsdag blev hendes fremtid sat på standby

Det skulle have været en festdag. Den 26. april fyldte Negin Gholami 18 år og blev fejret med kurdisk middag, blomster og fødselsdagssang i familieboligen på 1.sal på Udrejsecenter Avnstrup ved Hvalsø. Men med fødselsdagen fulgte også et brev fra Hjemrejsestyrelsen, der satte Negins fremtid på standby. Den 18-årige kurdiske pige kom til Danmark for syv år siden fra Iran sammen med sin familie, men efter fire år fik familien afslag på asyl og har siden boet på et udrejsecenter. Da de ikke har lovligt ophold i Danmark, vil Negin som 18-årig blive underlagt de samme restriktioner som voksne asylansøgere i udrejseposition. I dette fødselsdagsinterview fortæller Negin om en anderledes ungdom og om at kæmpe for sin fremtid.

Det er lidt mærkeligt. Når man bliver 18 år i Danmark, betyder det normalt, at man bliver tættere på sine egne ønsker. Man er voksen og får flere muligheder. Men sådan er det ikke, når man bor på et udrejsecenter. Så bliver alle døre lukket. Der er en masse, man ikke længere må. Man har ikke længere ret til at gå i skole og få betalt transport. Man må ikke tage kørekort. Børn kan gå til forskellige aktiviteter, men det kan man ikke længere, når man er 18 år. Tidligere var jeg glad for at spille fodbold. Nu siger reglerne, at vi ikke skal have så mange muligheder. Jeg får også snart meldepligt to gange om dagen ligesom de voksne.

Jeg har altid kæmpet for min fremtid. I Iran nåede jeg at afslutte 5. klasse, inden vi rejste. Men selv om det var rigtig svært, har jeg taget 9. klasse på en dansk folkeskole og er snart færdig med 1. HF. Somme tider får man lov at fortsætte med at gå i skole, selv om man er 18 år, men man har ikke længere ret til noget. Reglerne siger nej. Jeg håber bare så meget, at jeg får lov at fortsætte efter sommerferien. Men selv om de giver mig lov til at gøre min HF færdig, har jeg ikke mulighed for at læse videre. Jeg ved ikke, hvad der vil ske med mig.

> **“ Jeg tror på, at vi en dag får opholdstilladelse. Sådan må det være.**
> *Negin Gholami*
> *Udrejsecenter Avnstrup*

Jeg blev rigtig ked af det, da jeg blev indkaldt til en samtale med Hjemrejsestyrelsen ugen efter min fødselsdag. Jeg ved godt, at det er deres arbejde, men det var som om min fremtid forsvandt ud i ingenting. Jeg vidste, at de ville spørge, om jeg vil samarbejde om at rejse tilbage til Iran. Men jeg vil aldrig forlade min familie. Det er meget farligt for os i Iran.

Selv om min familie har fået afslag på asyl, er vi her ikke for sjov. Vi rejste for syv år siden, fordi det var farligt for min far og min bror i Iran. Min far havde været politisk aktiv i et kurdisk parti, og min bror, der var 18 år, var indkaldt til militæret og risikerede at blive sendt til Syrien. Hvis vi ikke rejste, ville der ske noget alvorligt med min far og min bror. Vi skulle rejse meget hurtigt om natten over bjergene til Tyrkiet. For at komme videre til Grækenland skulle vi sejle i en lille båd. Vi var mange mennesker i båden. Der var høje bølger. Vi var meget bange. Hvis vi blev kastet i havet, ville vi alle sammen dø. Vi så en anden båd, der ikke klarede det. Det er ikke noget, man glemmer.

I dag er det ikke kun farligt i Iran for min far og min bror. Det er farligt for os alle sammen, fordi vi er blevet kristne. I Iran skal alle være muslimer. Men vi vil ikke opgive vores tro. Vi ved, at vi har fundet den rigtige vej.

Nogle tror, at vi blev kristne for at få asyl. Men det er ikke rigtigt. I Iran var vi yarsani*. Da vi kom til Danmark, kendte vi ikke kristendommen, men på et asylcenter i Nyborg fortalte en nabo os, at kirken var et godt sted. På det tidspunkt var min mor gravid med min lillesøster. Der var problemer med graviditeten, og vi var bange for, at der ville opstå komplikationer. I kirken bad præsten for os. Det endte med, at min lillesøster blev født sund og rask. Mine forældre var meget taknemmelige og besluttede, at de ville være kristne. De gik til undervisning i kirken og talte med min bror og mig om, hvorfor kristendommen var den rigtige vej. Den 16. december 2016 blev vi døbt alle sammen. Siden har vi gået i kirke næsten hver søndag.

Min tro betyder rigtig meget for mig. Når jeg beder til Gud, bliver jeg lettet for noget af alt det svære. I kirken føler jeg mig tættere på Gud. Jeg bliver lidt gladere. Måske er der nogle sætninger fra Bibelen, der giver mig mod til at blive ved med at kæmpe. For nogle år siden blev jeg konfirmeret. Det var noget, jeg selv valgte. Jeg var på to ugers kursus i Løgumkloster sammen med en masse andre unge. Det var rigtig sjovt. Jeg lærte en masse om, hvad det vil sige at tro på Gud og leve som kristen.

I Danmark har vi boet på seks forskellige asylcentre. Hver gang vi blev flyttet, har jeg sagt farvel til mine veninder. Nogle fik ophold. Andre blev sendt tilbage. Somme tider tænker jeg, at jeg aldrig rigtig har været ung. Jeg var 11 år, da vi kom her. I dag er jeg 18. Det er de vigtigste år i mit liv. Heldigvis har jeg en rigtig god veninde, der er i samme situation som mig. Vi forstår hinanden. Danske unge er også søde, men det er svært for dem at forstå, at mit liv er så anderledes.

Når man bor på et udrejsecenter, tænker man meget. Man ved aldrig, hvad der kan ske, når man vågner om morgenen. Kommer politiet og henter os? Jeg har set dem hente andre familier. Er det os næste gang? Somme tider kan jeg ikke sove om natten. Der er så mange tanker i mit hoved. Der er dage, hvor jeg har svært ved at koncentrere mig i skolen. Det er heller ikke let at få ro til at læse herhjemme, hvor vi bor fem mennesker på to værelser. Heldigvis er der nogle frivillige, der hjælper med lektierne. Det betyder rigtig meget.

Nogle gange tænker jeg, at det er et mirakel, at vi ikke har givet op. Mine forældre er meget stærke. De er begge vokset op i en flygtningelejr og har set rigtig meget. I dag er min far frivillig på centret, og min mor hjælper også. De vil ikke bare sidde derhjemme. Jeg beundrer mine forældre. Hvis Danmark gav dem lov, ville de arbejde og betale skat. Det ville være meget bedre for samfundet. Min bror er 25 år og har kursusbevis fra frisørskolen. Han drømmer om at åbne sin egen frisørbutik, men lige nu må han ingenting. Jeg tror, han kan blive en god frisør.

Jeg tænker meget over, hvad jeg vil med mit liv. Min drøm er at blive politibetjent og være med til at forsvare det danske samfund. Men for at komme ind på politiskolen skal man have dansk statsborgerskab. Det tager virkelig lang tid. Det er umuligt for mig. Derfor tænker jeg på at blive sygeplejerske eller måske farmakolog. Jeg vil gerne have en uddannelse, hvor jeg kan hjælpe mennesker og gøre noget godt for samfundet. Jeg ved godt, at det er drømme. Men jeg vil have lov at drømme.

Selvfølgelig er jeg taknemmelig for, at jeg har min familie og mine veninder, og at jeg er sund og rask. Jeg er taknemmelig for, at vi har lov til at være kristne i Danmark. Men jeg har svært ved at forstå, hvorfor jeg ikke må være en del af det danske samfund. Jeg går i skole, taler dansk og kæmper for min fremtid. Men jeg får hele tiden at vide, at de ting, jeg drømmer om, ikke er mulige for mig.

Somme tider er det, som om jeg har glemt, hvordan det er at være rigtig glad. Men jeg har stadig håb. Jeg tror på, at vores sag en dag bliver genåbnet, og at vi får opholdstilladelse. Sådan må det være. Vi kan jo ikke rejse tilbage. Hvis man ikke har håb, har man ingenting. Jeg er glad for, at Danmark tager imod de ukrainske flygtninge på en omsorgsfuld måde og giver dem huse og gratis transport. Jeg kan godt forstå, at Danmark giver mere hjælp til dem, fordi de er europæere. Men vi er også mennesker i Avnstrup. Vi er alle sammen mennesker. Alle mennesker har et hjerte. Man kommer kun ind i verden én gang. Vi vil bare gerne have et liv og en fremtid.

Fortalt til BMF

> **“ Vi er også mennesker i Avnstrup. Vi vil bare gerne have et liv og en fremtid.**
> *Negin Gholami*
> *Udrejsecenter Avnstrup*

** Yarsan/Yarsani: Kurdisk monoteistisk religion stiftet i 1400-tallet.*

Afviste asylansøgere i udrejseposition

Alle nationaliteter: 780
Heraf iranere: 288
Kilde: Hjemrejsestyrelsen
Tal pr. 31. januar 2022

> **“ Somme tider er det, som om jeg har glemt, hvordan det er at være rigtig glad.**
> *Negin Gholami*
> *Udrejsecenter Avnstrup*

Foto: BMF

Sponsorér en cyklist

Hen over sommeren kører gæve cyklister fra Eritrea, Iran, Irak, Syrien og DK sponsorløb i København, Aarhus og Nr. Løgum til fordel for Tværkulturelt Center.

Læs mere på www.tvaerkulturelt-center.dk

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231 MobilePay: 78684

Sammen

Gudstjenester og mødesteder for flygtninge, migranter og danskere

Gudstjenester og messer

Amharisk	København	Emmanuel Evangeliske Kirke, LM, Nansensgade, Daniel Hailu Larsen, tlf. 3116 4347
		Etiopisk-ortodoks menighed, Sct. Augustins Kirke, Zemichael Deressa Seboka, tlf. 5284 7624
		Mission for Nations Int. Ministry, Sct. Johannesgården, Matthew Hora, tlf. 3140 9006 (P)
	Aarhus	Etiopisk-ortodoks menighed, Helligåndskirken, Kidane Amare, tlf. 4240 2687
Arabisk/assyrisk	Aarhus	Fountain of Life Ministries, Romel Shaol Yokhena, tlf. 6047 1831 (P)
Arabisk	Brønderslev	Arabisk menighed, Brønderslev Kirke, Tarek Freiwat, tlf. 2062 8175
	København	Arabisk menighedsfællesskab, Greater Love, Vigerslev Kirke, Nabil Astafanos, tlf. 2993 4900
	Tåstrup	Den Koptisk Ortodokse Kirke, St. Marie & St. Markus, Youssef G. Habashy, tlf. 4276 4946
	Aarhus	Den glade nyhed, Christianskirken, Wessam Youssef, tlf. 5056 1471
Armensk	Kbh./Odense	Sct. Andreas Kirke, Kbh. / Odense Domkirke, Stepanos Hovhannisyan, tlf. 5018 8943
	Aarhus/ Kolding/ Aabenraa:	Armensk ortodoks menighed, Skt. Lucas Kirke, Jasmin Kourginian, tlf. 2480 8474
Assyrisk	Tilst	Mar Mari's Assyriske Menighed, provst Albert Panimeen, tlf. 2894 4580
	Aarhus	Østens Gamle Kirke, Sanhereeb Georges, 2139 7048
Burmesisk	Esbjerg, Odense, Kalundborg:	Myanmar Chr. Fellowship, Ail Moses, tlf. 4242 0355 / Salai Thawng, tlf. 2618 3667
Burmesisk/Chin	Frederikshavn, Hjørring, Sæby, Skjern, Esbjerg, Ringe, Rønne:	Chin Association in DK (CCADK):
		Emmanuel Cinzeh, tlf. 4844 2908 / Moses La Bawl Peng, tlf. 6183 8478 (B)
Burmesisk/ Kachin	Flere byer	Marip Ja Ing, tlf. 9170 9650 (B)
Dansk (da./fransk.)	Amager	International Baptist Kirke, Korsvejskirken, pastor Gilbert Rukundo, tlf. 5859 6133
Engelsk	Albertslund	Presbyterian Church of Cameroun, Opstandelseskirken, Michael Tayor, tlf. 4275 2387
	Avedøre	God's Ambassadors (ghanesisk), Avedøre Kirke, Samuel Koli Adjei, tlf. 3188 5909
	Brøndby	Christian Love Fellowship, Judith Nakkazi, tlf. 4241 2892
	Brøndby Strand	Copenhagen Christian Fellowship, Brøndby Str. kirke, Stephen Osei Safo, tlf. 2849 2881
	Esbjerg	Skt. Nikolaj Kirke, Benny Blumensaat, tlf. 7512 1027 (K)
	Gellerup	Gellerup Kirke, Niels Hviid, tlf. 8625 0912. *Int. gudstj. d. 5. juni*
(eng./dansk)	Haderslev	Holy Int. Christian Ministies (HICM), Jan Joensen, tlf. 2299 7312
	Herlev	Vor Frue Kirke og Sankt Antonii Kirke, Joy Fernando Santhiyogu, tlf. 5124 8422 (K)
	Holstebro	Int. Christian Fellowship (congolesisk), IM Missionshus, M. Sigala, tlf. 5123 5862
	Horsens	Church for all Nations, Apostolsk Kirke, Georg Bertelsen, tlf. 75618177, *søn. kl.10 (oversæt.)*
	Hvidovre	Int. City Baptist Church, Esajasskolen, pastor Tony Acheampong, tlf. 4352 8440 / 6138 2037 (B)
	Ishøj	Arise and Shine, Vejleå Kirke, pastor Emmanuel Okoye, tlf. 2624 0135
(eng./dansk)	Kolding	Holy Int. Christian Ministies (HICM), Kristkirken, Daniel Datosomor, tlf. 2711 7145 (P)
		Kolding Int. Congr. (KIC), Simon Peters Kirke, Michael Markussen, *Gudstj. 1. søn. i md. kl.13*
	København	Bethel Missionary Baptist Church, Købnerkirken, pastor Gerry O. Calba, tlf. 3255 8926 (B)
		Champions Chapel, Søborg, Enoch Odumade Oluwatosin, tlf. 6052 7054
		Christian Center, Kbh. Kirken i Kulturcentret, Palle Flyger, tlf. 4010 9051 (P)
		Christ the KIng Int. Ministries, Joseph Senyondwa, tlf. 7140 6624
		Church on the Rock, Brøndby, James og Miriam Lubega, tlf. 2636 8134/2735 9202
		Copenhagen Community Church, Nørre Farimagsgade 45, David Bjerre, tlf. 5155 5376
		Disciples Assembly Church, Vibevej 7B, Kbh. NV, Iyere Igbogbo (William), tel. 7163 7080
		Eliaskirken, William Salicath, tlf. 2993 9533
(eng./da./fr.)		Evangeliste Mission (Elfenbenskysten), Solbjerg Kirke, Susanne Ravnborg, tlf. 3136 3076
(eng./tagalog)		Filadelfia Christian Church (filippinsk), Raymond Osias, tlf. 4013 0506 (P)
		First International Baptist Church, Niels Erik Nielsen, tlf. 2942 0090 (B)
		Fountain Gate Chapel, Charles Frimpong (William), tlf. 2887 3716 (P)
		God´s True Mission (GTM), Sct. Johannesgaarden, Pastor Osei, tlf. 5354 0818
		Haraldskirken, Morten M. Samuelsen, 2462 3969. *Midsummer Service, 19. juni kl. 14.30.*
		International Central Gospel Church, Akwasi Oppong Amoabeng, tlf. 3150 7027
		International Church of Cph., Sct. Andreas Kirke, pastor Timothy Stewart, tlf. 3962 4785, *Sun. at 10.30*
		International Christian Community, Kingos Kirke, Ravi Chandran, tlf. 5285 5285
		International Congr. of United Metodist Church, Jerusalemskirken, Ole Birch, tlf. 3312 9606 (M)
		International Harvest Chr. Centre, pastor James Commey, tlf. 2667 3286/3262 9664
	Kbh./Odense/Aarhus:	Jesus Centre (RCCG), David Ade og Adibola Olushola, tlf. 2234 7482
	Kbh./Lyngby	Jesus Is Lord Church, Allehelgens Kirke/Lyngby Baptistkirke, Rosalie Kozlowski, 4220 8888
		Ministry of Seven Angels of God International, Maxwell Eze, tlf. 3134 6610
		Nazaret Kirke, Niels Underbjerg. *Int. gudstj. d. 24. juli kl. 14.30*
		Sakramentskirken, Fr. Joy Fernando Santhiyogu, tlf. 4494 7694 (K)
		Salvation House (nigeriansk), Kvarterhuset, Cosmos Osakpamwan, 5010 8588
		Sankt Annæ Kirke, Piotr Grzeskiewicz, tlf. 5028 9315 (K)
		SDA Int. Church Cph, Adventkirken, pastor Robert Fisher, tlf. 2172 0552 (A)
	Kbh./Aarhus	St. Alban's Anglican Church, Rvd. Smitha Prasadam, tlf. 2232 5337, *Gudstj. kl. 10.30 (Kbh)*
		The Lord´s Chosen Charis. Revival Min., Sct. Johannesgaarden, R. Nwankwo tlf, 2286 9340
		Victory Chapel (nigeriansk), Bådehavnsgade 44, Ola Jones, tlf. 2098 5401
	Lyngby	Skt. Knud Lavard Kirke, P. Samuele Lando, lando@katolsk.dk (K)
	Nyborg	Jesu Gospel Kirke (afrikansk), Thomas Appah, tlf. 6024 4042
	Odense	Greater Light Evangelical Church, Vor Frelser Kirke, Rev. Obua Christopher Ogwetta, tlf. 9193 3363
	Randers	Living Stones Bible Church, McDonald Uche, tlf. 2040 2521 (P)
	Rødovre	International Temple Bridge Bible Ministry (ghanesisk), Atto Smith, tlf. 2225 5263
(eng./twi)	Vanløse	Church of Pentecost, Kastanie Allé 20, Akousa Nkansah Samoah, tlf. 2680 2343
		Omega Fire Ministries, Prince Iredia, tlf. 9140 0890
(eng./swahili)	Vejle	Holy Int. Christian Ministies (HICM), Kapinga Dionne Mushagalusa, tlf. 2781 0892
		Word Outreach Church, Jackiline Hansen, 2696 0113 (P)
(da./eng)	Viborg	Viborg Internationale Pinskekirke, Ruben Moore Højer, tlf. 8660 0233 (P)
(eng./swahili)	Viby J.	New Covenant Church of Jesus Christ, Felix Mbala, tlf. 3189 9023 (P)
	Aalborg/Brønderslev/Hjørring:	Int. menighed, Apostolsk Kirke, Martin Mutale, tlf. 2616 1439 / 3042 8476 (Ap)
	Aalborg	Frikirken International Chuch, Kelvin Sam, info@fintc.dk
		Koinonia Int. Christian Fellowship, Karmelkirken, Lee Hanson, tlf. 2622 2667 (B)
		Sct. Mariæ Kirke, tlf. 9879 6349, pater Jude Kulas, tlf. 9879 6347 (K)
	Åbyhøj	Christian International Fellowship, cif@valgmenighed.dk *Gudstj. 1. søndag i md. kl.10.30*
	Aarhus	Christianskirken, Anders Møberg, tlf. 4172 7110 *Monthly services in English*
		International Harvest Christian Center, Immanuelskirken, pastor Frank Appiah, tlf. 6181 4754
		Vor Frue Kirke, pater Krzysztof (Kris) Augustyniak, tlf. 8730 7044 (K)
		Aarhus Valgmenighed, international pastor Keld Dahlmann, keld@valgmenighed.dk
Farsi/persisk	Hillerød	Grønnevang Kirke, (F) *(oversættelse)*
	København	Apostelkirken, indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen, 2348 0481 (F) *(oversættelse)*
		Københavns Frikirke Valby, Benjamin Sarkez, tlf. 3295 2353 / Kenneth Kühn, tlf. 6120 1009
	Kbh/Vissenbjerg/Aarhus:	Valgmenigheden Church of Love, Massoud Fouroozandeh, 4053 2523
	Aarhus	Immanuel Fællesskab, Christianskirken, Naser Rezaeih, tlf. 2168 2414
Finsk	København	Garnisonskirken, Marja Silvonen-Hansen, tlf. 2164 8101 (L)
Fransk	Brøndby Strand	Resurrection Int. Chr. Center, Brøndby Str. Kirke, Jacques Musungay Kalala, tlf. 5137 2792
	København	MERCI Eglise Internationale, Yapo Abraham Assi, 2878 1065
		Fransk Reformert Kirke, Philip Maury, tlf. 3111 3218 (K)
		Sakramentskirken, Jérôme Dejean De La Bâtie, paroissecopenhague@gmail.com (K)
	Rødovre	MCCS Danmark, Hvidovrevej 80, 2610 Rødovre, Pascal, tlf. 2941 5819
Færøsk	København	Hans Egede Kirke, Borgny Brüning-Hansen, 5135 5190 / Kristnastova, N.P. Nonstein, 3255 1809
Ghanesisk/Twi	Købehavn	Presbyt. Church of Ghana, Den Reformerte Kirke, Gothersgade, Kwame Danquah, tlf. 3078 0795
Græsk	København	Græsk-ortodoks menighed, Skt. Aleksander Nevskij Kirke, Sergij Plekhov, 3313 6046
	Roskilde	Græsk-ortodoks menighed, Tolbodgade 7, Sávvas Christiansen
Grønlandsk	København/Aarhus	Helligåndskirken, Jens Kristian Kleist, tlf. 4593 6737/Oline Bertelsen, tlf. 2343 8732 (F)
Indonesisk	København/Jylland	PERKI, Lidya Sørensen, tlf. 2013 6180, perkidk@gmail.com
Islandsk	København, Horsens,	Nr. Tranders, Esajaskirken, Kbh., www.jonshus.dk Sigfús Kristjánsson prestur@kirkjan.dk
Italiensk	København	Jesu Hjerte Kirke, Loredana Ruggiero, tlf. 7161 4527 (K)
Kaldæisk	Esbjerg, Horsens, Næstved, Søborg, Aalborg, Aarhus (Skt. Nikolaj Kirke):	Faris Toma Moshe, tlf. 6193 9093 (K)
Kinesisk	København	Chinese Church in Cph., LM, Kirkegårdsvej 21, Peter Lam, tlf. 3887 4570
Kinyarwanda	Søborg	Bethel World Mission Church, Mørkhøj Kirke, Amon Nkusi Kijana, tlf. 2927 9099
	Lyngby	Ark Chuch, Lyngby Ap. Kirke, Janepher Umuranga, jannifer_umu@hotmail.com
		Zion Temple Celebration Centre DK, Lyngby Baptistkirke, John Bizomenya tlf. 2236 3034
Koreansk	København	Den Reformerte Kirke, pastor Dea Hwan Oh, tlf. 3251 1707
Kroatisk	Kolding/Kbh	Skt. Mich. Kirke, Anto Kukic, 6016 6516/Jesu Hjerte Kirke, Tomislav Cvetko, 2178 0671 (K)
Litausk	København	Jesu Hjerte Kirke, Niels Engelbrecht, tlf. 3054 2118 (K)
Makedonsk	København	Skt. Kliment Ohridski, Mariendals Kirke, Pece Dimitrijevski, tlf. 4031 1068
Malayalam	Hellerup	Malankara Syrian Orthodox Church, F. Eldhouse, 5299 8210
Nepalesisk	Brovst/Kbh./Ølstykke	Uttam Prasad Uprety, 2711 1894/Arjun Ghatani, 2985 3108/Mon Maya Rai, 42346939
Norsk	København	Kong Haakons Kirke, Pål Kristian Balstad, tlf. 3035 4151 (L)
Polsk	Esbjerg/Haderslev/Sønderborg:	Skt. Nikolaj Kirke, Jacek Aniszewski, tlf. 5028 9148 (K)
	Helsingør/Hvidovre:	Skt. Vincent Kirke, Andrzej Papuga, tlf. 2818 4725 / Piotr Grzeskiewicz, tlf. 5028 9315 (K)
	Herning	Skt. Vincent Kirke, Wienczyslaw Barwinski, tlf. 9712 4382 (K)
	København/Brønshøj/Taastrup:	Sankt Annæ Kirke, Wieslaw Podlach, 2765 1069 (K)
	Nyk. F./Næstved/Odense:	Julian Bodnar, tlf. 5572 0985 / Skt. Albani Kirke, Jacek Aniszewski, tlf. 5028 9148 (K)
	Aalborg/Aarhus	Pater Herbert Krawczyk, tlf. 8730 7042 (K)
Rumænsk	Agerbæk	Rumænsk-ortodoks menighed, Agerbæk gl. Missionshus, Claudio Ceteras, tlf. 5346 4432
	Horsens	Rumænsk-ortodoks menighed, Gheorge Matthew, tlf. 9140 0758
	Isenvad	Rumænsk-ortodoks menighed, Preot Silviu Casian, tlf. 5013 5069
	København	Nordvestkirken, Beniamin Tecsa, tlf. 2989 9508 (B)
		Rum.-ort. menighed, Mariakirken, Michael Radu, tlf. +46 4013 4654 (Lucca: tlf. 2256 4354)
	Odense, Tølløse	Rumænsk-ortodoks menighed, Mihai Hornicar, tlf. 5665 1703
	Ordrup, Bornholm,	Nyk. F. Rumænsk-ortodoks menighed, Skt. Andreas Kirke, Fr. Octavian, tlf. 5360 8218
	Sønderborg	Rumænsk-ortodoks menighed, Christianskirken, Leon Iacob, tlf. 2796 7869
	Ulbjerg (Viborg)/Vejle:	Rum.-ort. menighed, Adrian Chitulescu, 9175 9185 / Marcel Coisin, tlf. 9162 2395
	Tårs (Vendsyssel)	Rumænsk-ortodoks menighed, egen kirke, Ludmilla Bighiu, tlf. 2155 8479
	Aarhus/Vitten	Klosterkirken, J. Samsing, tlf. 8616 7119 / Vitten Kirke, Preot M. R. Craciunescu, tlf. 7132 0215
Russisk	København	Anja Makouskaya, tlf. 6076 7707 (P)
Rus./Kirkeslav./Da.	Hobro	Russisk-ortodoks menighed, Taras Daniluk, tlf. 5190 0791
Kirkeslavonsk	København	Skt. Alexander Nevskijs Ortodokse Kirke, Sergij Plekhov, tlf. 3313 6046
	Kbh./Odense/Baagø	Russisk-ort. menighed, Bavnehøj Kirke/Odense Domkirke, Sergiy Bondaerv, tlf. 5164 7057
Serbisk	Brønderslev	Baptistkirken, Benjamin Nadj, tlf. 9890 0002 / 4041 7344 (A)
	København/Odense	Bavnehøj Kirke, Aleksandar Samardzic, 2151 1304 / Sct. Hans Kirke, Vera Stanic 2646 0074
	Silkeborg	Zeljko Savic, tlf. 2972 5966 / Aleksander Samardzic, tlf. 2151 1304
Spansk	København	Iglesia Latina de Copenhague, Marcelo Mora, tlf. 3011 1233 (P)
		Iglesia Bautista de Habla Hispana, LM/Nansensgade, D. Fernandez, tlf. 3331 0941 (B)
Spansk/Portugisisk	Charlottenlund	Sct. Andreas Kirke, Marcos Romero Bernus, 2885 2517 (K)
	København	Latinofællesskab, Kirken i Kulturcenteret, pastor Victor Villaruel, tlf. 3531 0010
		Sct. Ansgar Kirke, Marcos Romero Bernus, tlf. 2885 2517 (K)
		Pinsekirken, Alberto Orlando Malisani, tlf. 2276 9195 (P)
	Aarhus	Vor Frue Kirke, Guilda Suarez, 2374 1940 (K)
Svensk	København	Svenska Gustafskyrkan, Thomas Stoor, tlf. 3315 5458 (L)
Swahili/Dansk	Odense	Elohim Church (congolesisk), Vollsmose Kirke, tlf. 7132 2239
	Nørresundby	Horeb Pentecostal Church, Masudi Herman, tlf. 9144 78 61 (P)
Swahili/eng.	Skanderborg	International Evangelisk Menighed, Matoleyo Birunga, tlf. 9165 3699
	Skive	Living Water Church, Egeris Kirke, Bienvenue Byamungu, tlf. 6197 7119
Tamilsk	Frederikshavn, Herning, Holstebro, Horsens, Lemvig, Randers, Vejle, Aalborg, Aarhus:	Edmund Reginald
	Savinpillai, tlf. 9143 4645 (K) / Kolding, Næstved, Svendborg, Aabenraa:	Alren Soosaipillai, tlf. 2814 1970 (K)
	Fredericia	Apostolsk Kirke, Printtans Mathews, tlf. 7594 1150 (Ap)
	Grindsted, Horsens, Vejle:	Dharsan Savarimuthu, tlf. 3149 3635
	Herning	Smyrna Tamil Church, pastor Jeyarajan Vyravipillai, tlf. 9721 5023 / 2342 9987
	Herlev, Holbæk/Holstebro	Enok Aruthavaraj, tlf. 4916 3345 / Sudhakaran Kathiresu, tlf. 2334 5557 (B)
	Odense/Oure	Baptiskirken, Samuel Banasubramaniam, tlf. 4221 5446
	Sønderborg	Nava Arumugam, tlf. 7465 3941
	Aalborg	Almighty God´s Church, Christu F. Nadadam, tlf. 9813 8758 (Ap.)
Thai	København	Thai Menighed, Kirken i Kulturcentret, Apam Muivad, apam@outlook.dk (P)
Tigrinya	Kbh./Aarhus/Andre byer:	Eritreansk-ortodokse menigheder. Yohannes Teclu, tlf. 5048 4573 /Amete Yohannes, 6073 0618
	Kbh./Aarhus	Bethel Chr. Fell., Kingos Kirke/Aarhus Citykirken/Valgmenighed, Josef Keleta, tlf. 2093 4125 (P)
	Ølstykke	ALIVE-Kirken, Russom Tesfamariam Mengisha, tlf. 4257 8887
Tyrkisk	København	Tyrkisk Kirkefællesskab, Bethesda, Anker Nielsen, tlf. 2037 0220
Tysk	København	Sankt Augustins Kirke, Kåre Nielsen, 6094 9410 (K) / Sankt Petri, P. Krogull, 3313 3834 (F)
		Tysk Reformert Kirke, pastor Axel Bargheer, tlf. 3313 8753
	Sønderjylland	Tyske gudstj. i danske folkekirker: Christa Hansen, Haderslev Domkirke, tlf. 7452 3655
Ukrainsk	København/Odense	Sankt Ansgar Kirke/Sct. Albani Kirke, Fr. Vasyl Tyckhovysch, tel. 2085 3958 (K)
	Vejle/Aalborg	Sct. Norberts Kirke / Den kat. kirke, Aalborg, Fr. Vasyl Baglei, tlf. 5154 3887 (K)
Urdu/Hindi	Vanløse	Den Kristne Pakistanske Menighed, Emdrup Kirke, Robeena Michael William, 2942 8570
Vietnamesisk	Fyn/Jylland/Sjælland	Ngoc The Nguyen, tlf. 8730 7043 (K) / Pater Kim Thang Nguyen, tlf. 5383 7171 (K)
	Odense	Odense Baptistmenighed, Noh Dieu, tlf. 2132 4652 (B)
	Skælskør	Dansk-Vietnamesisk Frikirke, Lam-Phol Lam, tlf. 5127 8909
	Slagelse	Den Vietnamesiske Evangeliske Menighed, pastor Huynh Dieu, tlf. 2241 9510

(A) Syvende Dags Adventistkirken (Ap) Apostolsk Kirke (B) Baptistkirken (F) Folkekirken (K) Den katolske kirke (L) Luthersk kirke (M) Metodistkirken (P) Pinsekirken

Middage på tværs

Fredericia	Sct. Michaelis Kirke, Oline B. Kobbersmed, tlf. 5141 6532. *Middag på tværs 4 gange om året*
Gellerup	Gellerup Kirke, Bit Boel Buhl, tlf. 5138 2280. *1. juni: Smag på verden; 18. juni: International aften*
Give	Ringive Sogn, Jakob Legarth, tlf. 2679 7701.
Græsted	Græsted Sognegård, Troels Toft, tlf. 4240 2489. *Verdensmiddag 1. fredag i mdr.*
Haderslev	Gl. Haderslev Kirke, Kirsten Münster, tlf. 7452 3945/ Kulturmøde, Else Wiwe, tlf. 2578 6267
Herning	Luthersk Mission, Lone Nyborg, tlf. 2881 3522
Hirtshals/Hjørring	Hirtshals Kirke, Ole Valsson, tlf. 2752 0369 / Hjørring: Emma Stenbjerg, tlf. 9892 9090
Holstebro	Café Grace, Nørrelandskirken / Inge-Margrete Jacobsen, tlf. 5192 9056 / LM Café, Else Juhl, tlf. 2183 6737
Hvidovre	Strandmarkens Flygtningefællesskab, Pricilla Lassen, tlf. 2762 9965
Kolding/Tyrstrup/Vamdrup	Tværkulturel kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen, tlf. 3045 0414
København	*Torsdag d. 30. juni: International sommerfest, Int. Kristent Center kl. 17.30*
	Fredag d. 26. august: Internatioanl aften, Brøndby Strand Kirke kl. 17.30
Silkeborg	Silkeborg Kirke, Helle Hansen, 4020 2150 / Alderslyst Kirke, M. Hedemann Andreassen, 8682 3795
Skjern	Luthersk Mission, Hans Lundby, tlf. 4054 2099
Toftlund	Kulturmøde, Luthersk Mission, Møller Schmidt, tlf. 2443 9773
Varde	Sct. Jacobi Kirke, Thomas Haseman Poulsen, tlf. 6161 1481. *6. nov. kl 18*
Videbæk	Luthersk Mission, Trine og Finn Hjøllund, tlf. 6146 8339
Aalborg	Missionsforbundet, Steen Nygaard, tlf. 9818 4975
Aarhus	Venskabsmiddage, Luthersk Mission, Gravers Bøge, tlf. 2621 2671

Andre mødesteder/Kirkeligt integrationsarbejde

Cykelværksteder	Allerød/Græsted/Vindum:	Meldgaard, tlf. 4050 9550 / tlf. Andersen, 2165 0357
Folkekirkens Migrantsamarbejde	København	Koordinator Søren Dalsgaard, tlf. 3020 8247
Folkekirkens Tværkulturelle Center	Ribe Stift	Peter Sode Jensen, tlf. 8140 3039
Folkekirkens Tv. Samarb. (FTS)	Odense/Svendborg	Jesper Hougaard Larsen, 2423 7446/Pernille Krohn, 9116 9916
Frelsens Hær	København	Danskundervisning, kvindeklub og seniorklub, tlf. 3585 0087
Fælleskirkeligt Integr. Netværk (FIN)	Haderslev	Multicafé, motion for kvinder, Else Wive, tlf. 2578 6267
International Café	Gellerup	Bit Boel Buhl, tlf. 8625 0800, *hver onsdag kl. 13-16*
Internationalt Kristent Center (IKC)	København	Dansk- og eng.undervisning m.m., Majken Rokni, tlf. 3332 5939
	Aarhus	Danskundervisning m.m., Peter Mikkelsen, tlf. 6178 9988
Kirkens Korshær	København	Hanne Okwera, tlf. 3581 2880
Kirkernes Integrations Samarbejde (KIS)	Holstebro/Aalborg:	Inge-Margrete Jacobsen, 5192 9056 / Hanna Pedersen, 2897 1460
Kirkernes Integrations Tjeneste (KIT)	København	Daglig leder Ruben Holmgaard Falk, tlf.2485 3924
Kolding International Congregation (KIC)	Kolding	Kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen, tlf. 3045 0414
Kvinder møder kvinder	Esbjerg/Vojens	Kvaglund Kirke, Inge Skjølstrup, tlf. 2988 3406 / E. Wiwe, tlf. 2578 6267
Lørdage på tværs	Ølstykke	ALIVE Frikirken, tlf. 7026 5350
Mandeklub (international)	Esbjerg	Kvaglund Kirke, Stiftspræst Peter Sode Jensen, tlf. 8140 3039
Haderlev Stifts Migrantsamarbejde	Haderslev	Migrantkonsulent Biak Chin Par Lian (Chin Chin), tlf. 2147 0304
Sport på tværs	Skjern	Luthersk Mission, Enok Sørensen, tlf. 9735 0186
Venskabscafé	Nykøbing Falster	Lindeskovkirken, Lisbeth Rask Nielsen, tlf. 2567 0570

TIL KALENDEREN

InspirationsDage
for præster/ledere i migrantmenigheder og danske menigheder
Brogården, Middelfart
11.-13. august

Farsi sommerkonferencer
Hillerød (LMH) d. 7.-11. juli
Djurslands Efterskole d. 12.-15. juli

Inspirationskonference
Håbets Gud
Aarhus
11.-13. november

Tværkulturelle sommerlejre
Hørby Efterskole
27. juni-1. juli
Hestlund Efterskole
4.-8. juli.
Børkop Højskole
11.-15. juli
Løgumkloster Efterskole
11.-15. juli

Arabisk sommerkonference
Mørkholt Bibelcamping
12.-14. august

Migrantkirkernes Domkirketræf
Københavns Domkirke d. 28. sept. 2022

Tværkulturelt Center · tlf. 3536 6535
www.tvaerkulturelt-center.dk/kalendarium

Bibelen på alverdens sprog

الكتاب المقدس في اللغة العالمية

The Bible in a thousand tongues

Bibelselskabets Boghandel

Frederiksborggade 50 | 1360 København K | Tlf. 33 93 77 44
boghandel@bibelselskabet.dk | www.bibelselskabet.dk

Fremmedsprogede bibellæseplaner
www.blr.dk

Meddelelser angående gudstjenester og arrangementer i september, oktober, november modtages senest 1. august
Næste *Nyt på tværs* udkommer september 2022.

FESTKALENDER

2. juni	Kristi Himmelfart	Ortodokse kristne
4.-6. juni	Ugefesten *(Shavout) (7 uger efter påske)*	Jøder
5. juni	Pinsedag	Kristne *(protestanter, anglikanere, katolikker)*
12. juni	Pinsedag	Ortodokse kristne
23. juni	Johannes Døberens fødsel	Katolikker og angl.
27. juni	Alle Hellige/Allehelgen	Ortodokse kristne
7. juli	Pilgrimsrejsen begynder *(Hajj)*	Muslimer
10. juli	Offerfesten til minde om Ibrahims lydighed *(Eid al-Adha)*	Muslimer
13. juli	Rosefest/Afdødes dag *(Vu lan/Rohatsu)*	Buddhister
26. juli	Asela-Dharma *(Buddhas første prædiken)*	Buddhister
29. juli	Islamisk nytår *(år 1444) (Hijra)*	Muslimer
5. - 6. august	Templets ødelæggelse	Jøder
7. august	Martyrernes dag *(Ashura)*	Muslimer
18. august	Krishnas fødsel *(Krishna Janmashtami)*	Hinduer
31. august	Fest for guden Ganesh *(Ganesh Chaturthi)*	Hinduer
1. september	Kirkens nytår - kirkeåret begynder	Ortod. kristne
11. september	Geez nytår	Etiopere, eritreanere, koptere
14. september*	Kirkens nytår - kirkeåret begynder	Ortod. kristne

** Juliansk kalender*

Indberetning af gavebeløb og CPR-nummer

Tværkulturelt Center skal indberette gavebeløb og CPR-nummer, hvis giveren ønsker skattefradrag for beløbet. Oplys derfor venligst CPR-nummer, når du giver en gave til Tværkulturelt Center.

Troens øjeblik

For 28-årig nepaleser er den kristne tro et bevidst valg

Da Rajni Wallenius for tre år siden flyttede til Danmark fra Nepal sammen med sin amerikanske mand, der havde fået et ph.d. stipendium ved Aarhus Universitet, havde hun svært ved at forestille sig hverdagen i et vestligt kulturkristent samfund. Selv voksede hun op i Asien i et hinduistisk hjem og blev døbt som teenager i en husmenighed i Kathmandu. Inden familien om kort tid rejser videre til Chicago, gør Rajni Wallenius status over en usædvanlig trosrejse, der begyndte på en pigeskole i det tidligere kongedømme i Himalayabjergene.

For den 28-årige nepaleser, der har en professionsbachelor i socialpædagogik, er den kristne tro et bevidst tilvalg. Rajni Wallenius er født i en større by i Tanahun-regionen i det centrale Nepal i en familie, hvor begge forældre var praktiserende hinduer. Her voksede hun op med tempelbesøg og daglige ritualer i hjemmet.

– Som barn elskede jeg at komme i templet. I hinduismen er der mange guder og en masse forskellige ting, man skal gøre. Det gav mig en god følelse, når jeg udførte vores ritualer, fortæller hun.

Som i de fleste familier i Nepal var forældrenes ægteskab arrangeret.

– Mine forældre var meget unge og havde kun mødt hinanden en enkelt gang, inden de blev gift. Min mor var 16 år, da hun fik mig. Men jeg har aldrig været i tvivl om, at mine forældre og mine bedsteforældre, som jeg boede hos de første år, elskede mig rigtig meget, fortæller Rajni Wallenius, der senere fulgte med forældrene til hovedstaden Kathmandu, hvor hendes far arbejdede som skrædder.

Hun var syv år gammel, da Nepal oplevede den såkaldte paladsmassakre, hvor landets kronprins under et blodigt familieopgør på kongepaladset menes at have skudt og dræbt sine forældre og ni andre familiemedlemmer, inden han begik selvmord.

– Det var et enormt chok. Jeg kunne slet ikke forstå, at den konge og dronning, jeg havde set i fjernsynet hele mit liv, pludselig var døde. Jeg lå vågen om natten og var bange for, at min mor også ville dø. At jeg selv ville dø. Pludselig var ingenting sikkert. Oplevelsen affødte en dødsangst, som fulgte mig i flere år.

Omkring den tid fik familien en nabo, der var kristen.

– Hun var rigtig sød og blev min mors gode veninde. Hun snakkede meget om Jesus og viste mig en film om Jesu liv. Men dengang forstod jeg ikke ret meget.

Det var en lærer på den privatskole, hvor Rajni var dagelev, der nogle år senere på ny vakte hendes interesse for kristne tro.

– Det var midt i en time i samfundsfag. Læreren gennemgik forskellige religioner og fortalte også, hvad der stod i lærebogen om kristendommen og hvordan den kristne gud døde på et kors. Pludselig så jeg det hele for mig – en stor høj med tre kors. Det var som om Gud rørte ved mit hjerte. Jeg var 13 år og begyndte at tænke, at måske var det de kristnes Gud, der var den sande Gud.

Da en slægtning kort tid efter kom på besøg, viste det sig, at han netop var konverteret til den kristne tro.

– Han var boblende fuld af glæde og fortalte, at det bare var godt at tro på Jesus. Jeg fulgtes med ham i kirke flere gange. Det var en lille menighed, der mødtes i en kælder, men jeg kunne med det samme mærke deres glæde. En dag satte en af menighedens ledere sig på gulvet sammen med mig og fortalte mig hele det kristne evangelium. Det var et troens øjeblik. Den dag tog jeg imod Jesus, fortæller Rajni Wallenius, der ikke kunne holde sin nyfundne tro skjult for sin familie.

– Selv om min tro var noget meget personligt, opdagede mine forældre snart, at der var sket noget. Jeg deltog ikke længere i de daglige ritualer derhjemme. Min mor kunne godt lide, at der er frihed i kristendommen, så hun var parat til også at prøve den kristne Gud. Min far var først meget imod, men senere havde han en drøm, hvor han så Jesus. Det endte med, at vi alle sammen blev døbt på min 14-års fødselsdag – mine forældre og jeg og også min farbror og hans familie.

> **“ I en international menighed er det let at få venner.**
> *Rajni Wallenius, tidligere hindu*

Siden har hun ikke været i tvivl om, at hun traf den rigtige beslutning dengang for 13 år siden.

– Det har ikke altid været let. I min kultur er der et stort socialt pres på piger. Der var perioder, hvor jeg var ved at give op. Men så erfarede jeg igen Gud i mit liv. For fire år siden mødte jeg min mand i kirken. Han havde tidligere været i Nepal på studieophold og var nu vendt tilbage for at undervise. Han følte allerede den første dag, at det var mig, han skulle dele resten af livet med. For mig tog det lidt længere tid, ler Rajni og uddyber:

– Jeg kunne mærke, at han respekterede mig. Han var ikke som andre turister. Vi snakkede rigtig godt sammen, og selv om vi kommer fra forskellige kulturer, følte jeg, at jeg kunne stole på ham. Og vigtigst af alt - vi var fælles om troen. Syv måneder efter vores første møde blev vi gift.

Med ægteskabet åbnede en ny verden sig for Rajni Wallenius.

– Jeg havde aldrig før rejst, men da min mand kort efter vores bryllup fik mulighed for at skrive en ph.d. ved Aarhus Universitet inden for uddannelsesantropologi, endte vi i Danmark. Det har da været udfordrende. Livet er meget anderledes her. Nepalesere er vant til at arbejde hårdt. Mange er fattige, men vi er gode til relationer og til at være der for hinanden. I Danmark har folk alt. Materielt er livet perfekt. Men alligevel er der mange, der ikke har det godt. Det er som om de mangler Gud i deres liv. De mangler håb.

Når hun ser tilbage på tiden i Danmark, nævner hun fællesskabet i en international menighed som noget af det, der har betydet mest.

– Jeg oplever danskerne som meget lukkede. Folk åbner ikke bare op – heller ikke i kirken. Men i den internationale menighed var det let at få venner. Jeg elsker at høre de andres troshistorier.

– I Danmark har jeg brugt min tid på at passe vores to drenge, der i dag er tre år og syv måneder. Jeg har lært en masse om tålmodighed, udholdenhed og om at tilsidesætte mine egne behov. Det har været meget givende. Om kort tid flytter vi til Chicago og begynder et nyt kapitel i vores liv. Hvad jeg skal fremover, ved jeg ikke. Men jeg ved, at Gud har noget godt til os. *BMF*

Nepalesere i Danmark

Alle af nepalesisk oprindelse: 5.849
Heraf danske statsborgere: 333
Født i Danmark: 947
Danmarks Statistik 2022

Foto: BMF

MØD BESTYRELSEN

Foto: BMF

– Hvad giver dig glæde?
Livet! Jeg værdsætter hvert øjeblik. Livet er en gave fra Gud. I Danmark fryder jeg mig over naturens skønhed og årstidernes skiften. Og så giver mødet med mennesker mig stor glæde.

– Hvad udfordrer dig?
Samfund og politiske systemer, hvor mennesker umenneskeliggøres. I Indien hilser vi hinanden med *Namaste*, der betyder ”Må jeg se Gud i dig.” Hvis vi ikke ser Guds billede i hinanden, vil den anden altid være en fremmed.

– Hvad optager dig?
Hvordan vi åbner kirken op og lader døren ind til Guds overflod stå på vid gab, så mennesker kan opleve Kristi kærlighed. For mig handler det om at finde kreative måder og turde gribe nye muligheder.

– Hvad er det bedste råd, du har fået?
Af min mor og min mormor har jeg lært at være åben over for livet. *Effata* – luk dig op, sagde Jesus. For mig er det noget med nysgerrighed og engagement og ikke at sidde fast i fortiden. At kunne se muligheder i udfordringer og lade Gud overraske mig.

– Hvad er du taknemmelig for?
Jeg er velsignet med en kærlig og omsorgsfuld familie. Hvad det betyder, har jeg slet ikke ord for. Og så er jeg taknemmelig for mit daglige brød. Fra min barndom i Indien og rejser i mange lande ved jeg, hvad det vil sige at mangle det basale – vand og korn.

– Hvad er Tværkulturelt Centers vigtigste opgaver?
At fortsætte det gode arbejde, som Centret allerede gør, og samtidig være åben for at gøre noget nyt. Hvordan tager vi imod ukrainske flygtninge uden at glemme Syrien, Myanmar og andre konfliktområder?

SMITHA PRASADAM

- Født 1964 i Bangalore i Indien; i dag britisk statsborger.
- BA i litteratur og lingvistik fra York University 1987; BA/MA i teologi fra Birmingham University 2004; sognepræst i Birmingham 2003-2018.
- Siden 2018 præst ved St. Alban´s Anglican Church i København/Aarhus.
- Bor i Hellerup. Gift med Peter Prasadam. Parret har en datter på 24 år.
- Medlem af Tværkulturelt Centers bestyrelse siden 2020.

Mentalt er han stadig ved at omstille sig til en ny virkelighed. Det er kun et par måneder siden, at Amin Eftekharzadeh sad i et beskyttelsesrum i en forstad til Kyiv, mens bomberne regnede ned over den ukrainske hovedstad. Den 38-årige iranske læge er en af de omkring 9.000 iranske statsborgere, der befandt sig i Ukraine, da Rusland invaderede landet den 24. februar. Han kom oprindelig for at studere medicin, men da han konverterede til den kristne tro, kom han i de iranske myndigheders søgelys og har siden 2014 haft flygtningestatus i Ukraine.

Foto: BMF

Fra Kyiv til København

Iransk læge hjælper ukrainere i Danmark

Da en ambulance kører forbi med hylende sirene, bliver han et øjeblik fjern i blikket. Talestrømmen stopper. ”Jeg hader den lyd,” siger han.

Amin Eftekharzadeh kæmper stadig med følelsen af skyld. Var det rigtigt at forlade Ukraine? Skulle han være blevet i det krigsramte land, eller kan han gøre mere gavn ved at hjælpe ukrainske flygtninge i Danmark? Svaret blæser i sommervinden på Israels Plads i København, hvor han har indvilliget i at fortælle om sine oplevelser som flygtning fra Kyiv. Men det er også historien om en ung iransk medicinstuderende, der mødte kristendommen i den tidligere Sovjetrepublik. Et møde, der skulle få vidtrækkende konsekvenser.

Allerede i gymnasietiden begyndte Amin Eftekharzadeh at interessere sig for kristendommen. I hjemmet i Irans næststørste by Mashhad var der højt til loftet. Ingen af forældrene var praktiserende muslimer. Faren var ingeniør, moren arbejdede som læge, og to brødre fulgte i morens fodspor og er i dag begge læger. Amin ville gerne vide mere om den religion, som han tilhørte af navn, og begyndte at læse Koranen og opsøge troende muslimer, der kunne udlægge islamisk tro og praksis for ham. Men han fik ikke svar på sine spørgsmål og blev efterhånden klar over, at islam ikke var for ham. Men hvad så?

– Jeg begyndte at spørge: ”Gud, hvem er du?” En dag var der en af mine venner, der gav mig en bibel. Han var ikke kristen, og jeg ved stadig ikke, hvor han havde den fra. I Iran kan man ikke bare købe en bibel. Men jeg var nysgerrig og begyndte at læse. Da jeg rejste til Ukraine for at læse medicin, tog jeg bibelen med. Jeg var ikke færdig med at læse, fortæller han.

Døbt i Kyiv

I Kyiv fik den unge medicinstuderende ved et tilfælde kontakt med en jødisk messiansk menighed.

– I Iran havde jeg spillet violin i mange år, og for at tjene lidt ekstra satte jeg mig somme tider på gaden i Kyiv og spillede. En dag kom en ældre kvinde over til mig og inviterede mig hen i hendes kirke. Af nysgerrighed begyndte jeg at komme. Musikken talte til mit hjerte. Fra musikkonservatoriet vidste jeg, at musik er godt for sjælen, men her var noget andet og mere. Gennem musikken hørte jeg for første gang det kristne budskab forkyndt, så det ramte mit hjerte. Senere fandt jeg en ukrainsk evangelisk kirke, og efter tre år tog jeg imod Jesus i mit hjerte og blev døbt.

Oplevelsen var så overvældende, at han ikke kunne holde sin nye tro for sig selv. Det bragte ham efter få måneder i de iranske myndigheders søgelys.

– Jeg kommer fra et land, hvor det ikke er tilladt for muslimer at skifte religion. En dag mens jeg gik på gaden i Kyiv, ringede min mobiltelefon. Det var den iranske efterretningstjeneste. De var meget vrede og truede mig. Hvis jeg ikke mødte op på ambassaden den næste dag, ville de sørge for, at jeg ikke længere eksisterede i denne verden. Mine kristne venner advarede mig mod at gå derhen. De sagde, at Ukraine var et frit land, hvor jeg havde ret til at have min tro. Så jeg mødte aldrig op på ambassaden. Men det betød selvfølgelig, at jeg ikke kunne få forlænget mit visum, og at jeg heller ikke kunne rejse tilbage til mit land. Også mine forældre var vrede på mig. Men jeg kunne ikke opgive min tro på Jesus. Det endte med, at jeg efter 10 år i Ukraine fik flygtningestatus.

Iransk menighed

Siden dåben i 2007 har Amin været aktiv i flere evangeliske menigheder i den ukrainske hovedstad, hvor han også startede en iransk menighed sideløbende med, at han underviste i engelsk og arbejdede frivilligt som læge på et hospital i forstaden Butja.

– Mange iranere ville gerne være kristne, men de havde svært ved at forstå det ukrainske sprog og kulturen. De havde brug for et kristent fællesskab på deres eget sprog, fortæller Amin, der som menighedsleder nåede at døbe flere, inden krigen brød ud og ændrede alt.

– Den første uge mistede jeg flere af mine bedste venner under de voldsomme bombardementer i Kyiv. Mine venner fra kirken opfordrede mig til at flygte til udlandet. Jeg havde jo ikke militærpligt, da jeg ikke var ukrainsk statsborger. Jeg var meget i tvivl. I flere dage sad jeg i et beskyttelsesrum, hvor jeg ikke var til gavn men bare optog en plads. Jeg bad meget til Gud og bad ham vise mig, hvad han ville med mit liv. Det endte med, at jeg kom med en bus over grænsen til Polen. Med mig havde jeg to tasker, mit eksamensbevis og min violin. Det var alt. I Kraków fik jeg øje på et skilt med et telefonnummer på en dansk NGO, der kørte flygtninge til Danmark. I Ukraine havde jeg arbejdet sammen med et dansk team fra en kristen ungdomsorganisation, så jeg havde allerede kontakter i Danmark. Sådan endte jeg i København.

> **“ Med mig havde jeg kun to tasker, mit eksamensbevis og min violin.**
> *Amin Eftekharzadeh, iransk læge*

I dag er det den kristne organisation, der hjælper Amin med mad og husly, indtil han får opholdstilladelse. I Danmark er flygtninge med asyl i Ukraine omfattet af særloven for ukrainere. Det betyder, at Amin kan se frem til snart at få et CPR-nummer, så han kan søge arbejde. I ventetiden underviser den sprogbegavede iraner i engelsk på et kristent mødested i København, hvor han også leder bibelstudier på ukrainsk. Om søndagen samler han ukrainere i en engelsksproget frikirke.

– Gud er god. Han vil ikke, at jeg skal blive ved med at bebrejde mig selv, at jeg ikke blev i Ukraine. Jeg kender ikke fremtiden, men lige nu har ukrainere i Danmark brug for mig. Det er nok for mig. *BMF*

AMIN EFTEKHARZADEH

- Født 1983 i Mashhad i Iran.
- Studerede medicin i Ukraine; færdiguddsannet læge; flygtningestatus i Ukraine 2014.
- Kom til Danmark i marts 2022 som flygtning fra Ukraine.

Tvær-Kulturelt CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent arbejde

Ryesgade 68 • 2100 København Ø • Tlf. 3536 6535

E-mail: info@tvaerkulturelt-center.dk
www.tvaerkulturelt-center.dk

Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231
MobilePay 78684

Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood
Tværkulturel medarbejder: Cand.theol. Ann Juul Kjestrup
Regnskabsfører: Ilse Due

Medlemsorganisationer og –menigheder:
Organisationer: *Promissio • Indre Mission KFUM og KFUK i Danmark • Mission Afrika*
Organisationsstøtte: *Samvirkende Menighedsplejer Brødremenighedens Danske Mission • Luthersk Mission*

Menigheder m.fl.: *Aagerup Kirke • Abildgård Kirke, Frhvn. Adventskirken, Vanløse • Ansgar Kirke, Aalborg • Apostelkirken, Kbh. Bellahøj/ Utterslev Kirke • Bethlehemskirken, Kbh. • Bistrup Kirke Borris Kirke • Brøndby Strand Kirke • Brønderslev Kirke Bråby Sogn Buddinge Kirke • Bårse-Beldringe Sogn • Christians Kirke, Christianshavn • Christianskirken, Aarhus • Christianskirken, Kgs. Lyngby • Christianskirken, Sønderborg • Dronninglund Kirke • Egeris Kirke • Egvad Sogn • Emdrup Kirke • Fakse Kirke • Fjelstervang Kirke Folkekirkens Tværkulturelle Center i Ribe Stift • Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Svendborg • Fredens-Nazaret Sogn, København • Frederikssund Kirke • Garnisonskirken • Gellerup Kirke, Brabrand • Gl. Haderslev Kirke • Gilleleje Kirke • Gistrup Kirke Glostrup Sogn • Greve Sogn • Græsted Sogn • Grønnevang Kirke, Hillerød • Haderslev Domsogn • Hannerup Kirke, Fredericia Haraldskirken, Gladsaxe • Hasle Kirke, Aarhus • Haslev Kirke Hasseris Kirke, Aalborg • Hellevad Menighedsråd • Helligåndskirken, Aarhus • Hemmet-Sdr. Vium Sogn • Hendriksholm Kirke, Rødovre Herlev Kirke • Herstedøster Kirke Herning Kirke • Hillerød Sogn Hillested-Skørringe Pastorat • Hirtshals Kirke • Holstebro Kirke Horne Rundkirke • Hundige-Kildebrønde Sogn • Greve Husumvold Kirke, Brønshøj • Hvidovre Kirke • Hyltebjerg Kirke, Vanløse • Højby Sj. Sogn • Højelse-Ølby Sogn • International Church of Copenhagen Ikast Kirke • Jesuskirken, Valby • Jelling Kirke • Jetsmark Kirke Karlslunde Strandkirke • Kastrup Kirke • Kingo-Samuel Sogn, Kbh. Knudsker Sogn • Korsvejskirken, Kastrup • Kristkirken, Kolding Kvaglund Kirke, Esbjerg • Køng-Svinø Pastorat • Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby • Lundehus Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Løsning-Korning Sognekald • Mejdal Kirke Møllevangskirken, Aarhus • Mørkhøj Kirke • Nathanaels Kirke, Kbh. Nexø Kirke • Nørre Løgum Kirke • Nørre Snede Kirke Nørrelandskirken, Holstebro • Nørremarkskirken, Vejle Opstandelseskirken, Albertslund • Præstebro Kirke • Rindum Sogn Ringive Sogn • Ringkøbing Kirke • Ringsted Sogn • Risbjerg Kirke, Hvidovre • Roskilde Domsogn • Ryslinge Kirke • Rødovre Kirke Rønne Kirke • Samsø Pastorat • Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring • Sct. Clemens Kirke, Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Lucas Kirken, Aarhus • Sct. Jacobi Kirke, Varde • Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia • Sct. Nicolai Sogn, Vejle Sct. Pauls Kirke, Aarhus • Sct. Peders Sogn, Randers • Silkeborg Kirke • Simeon Skt. Johannes Sogn • Simon Peters Kirke, Kolding Skanderup Kirke • Snejbjerg Kirke • Solvang Kirke, København Sommersted-Oksenvad Pastorat • Stenløse Sogn • Struer Kirke Sundby Sogn • Sæby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbro Kirke, Horsens • Søndermarkskirken, Viborg • Tagensbo Kirke, Kbh Timotheuskirken, Valby • Timring Kirke • Tingbjerg Kirke • Toreby Sogn, Nyk. F. • Tværkulturel Kirke, Gladsaxe-Herlev • Provsti Tyrstrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Vejleå Kirke, Ishøj • Veksø Sogn • Vesterbro Sogn • Viby Kirke, Århus • Vigerslev Kirke • Vindinge Sogn • Vor Frue Kirke, København • Vor Frelsers Sogn, Chr.havn • Vorgod Kirke Værløse Sogn • Zions Kirke, Esbjerg • Ølgod Valgmenighed • Ølsted Sogn • Aaby Kirke • Aarhus Bykirke • Aarhus Valgmenighed Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør Stift*

Associerede medlemmer: *ALIVE Frikirken Ølstykke • Bethel World Mission Church • Champions Chapel • Chinese Church in Copenhagen • Church of Love Denmark • Church on the Rock • Den Etiopisk-Ortodokse Menighed, Århus • Den Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St. Marcus • Emmanuel - Etiopisk Kristent Fællesskab, Kbh. • Frikirken i Løgstør • God´s Ambassadors • Immanuel Farsi Fællesskab • International, Avedøre • Int. Temple Bridge Ministries Living Word Empowerment Center, Lyngby • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab • International Christian Community • Int. Evang. Kirke, Skanderborg • Mar Mari´s Assyriske Menighed • Myanmar Christian Fellowship • Resurrection Int. Chr. Center • Revival Ministry DK • Serbisk-Ortodoks Menighed, Odense • St Alban's Anglican Church • Svenska Gustafskyrkan • Zion Temple Denmark Det Danske Bibelselskab*

Tværkulturelt Centers bestyrelse
Tidl. sognepræst Inge With Johannesen (formand) • Partnerkoordinator Clement Dachet (næstformand) • Landsleder Krista Rosenlund Bellows • Tidl. lærer Henry Holm Hansen • Kirketjener Abel Zemhret Kidane • Sproglærer Hanne Thinggaard • Revd. Smitha Prasadam Diplomingeniør Joseph Zahr

Nyt på tværs
Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Redaktionspanel: Pædagog Gladys Bediako Bruun
Tværkulturel kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen
Sats og repro: minigrafisk • Tryk: Color Print A/S, Mors
Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis. Frivilligt abonnement: 100 kr.

☐ **JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* gratis fremover.**

☐ **Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* fremover og betale FRIVILLIGT ABONNEMENT på 100 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

_____

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68, 2100 Kbh. Ø